

**Zorg voor ouderen en welzijn
Netwerk West Achterhoek**

**Samenwerkende Bonden van
Ouderen in Gelderland**

**Voordracht vrijwillige ouderenadviseurs
Dr. Carla Schölzel-Dorenbos
28-04-2011**

Zorg voor ouderen en welzijn Netwerk West Achterhoek

Hans Fleur, projectmanager; Stefan Zielhuis, projectmedewerker;
Dr. Carla Schölzel, projectleider Zowel NWA

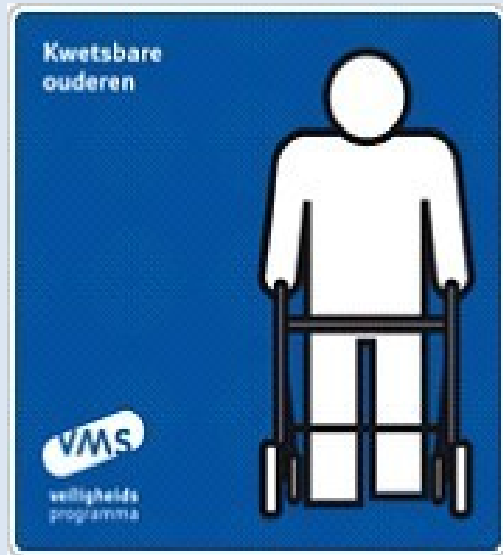
Kwetsbare ouderen regio SZH

	Totaal 65-plussers	Waarvan kwetsbaar
2010	30.407	5.000
2025	41.617	6.800
2030	45.091	7.400

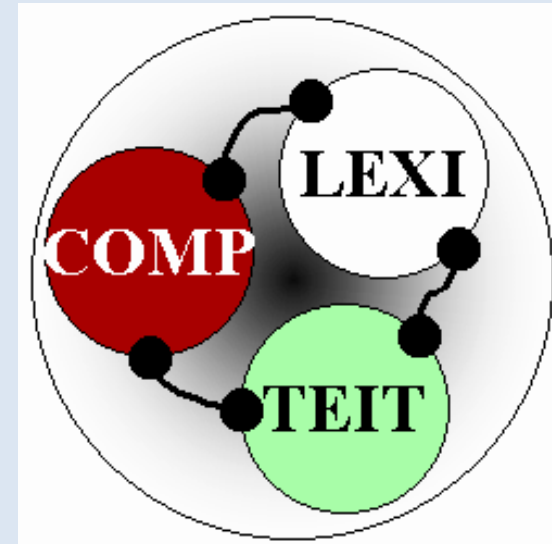
Om wie gaat het?

- 36% Alleenstaand
- 39% Laag inkomen
- 15% Recent gevallen
- 49% Overgewicht
- 15% Psychisch ongezond
- 41% Eenzaam

Kwetsbaarheid

Complexe zorgsituatie

Kwetsbaarheid

Verhoogde gevoeligheid voor stressoren
Naast ziekte bepaald door:

- sociale vaardigheden
- financiële middelen
- sociaal netwerk
- afname reservecapaciteit
- afname compenserende factoren
- verlies vitaliteit
- ↑ gevoelig verandering

Kwetsbaarheid

- Belangrijker dan biologische leeftijd
- Maar neemt toe bij stijgende leeftijd

Gevolgen kwetsbaarheid

- Verminderd fysiek functioneren
- Verminderd sociaal functioneren
- Verminderde kwaliteit van leven
- Verminderd ziekteherstel

Criteria kwetsbaarheid

- Laag lichaamsgewicht
- Slechtere longfunctie (maat voor zwakte)
- Verminderde spierkracht (maat voor zwakte)
- Lichamelijke inactiviteit
- Verminderd cognitief functioneren

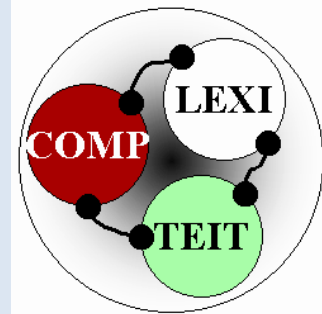
Criteria kwetsbaarheid

- Slechtziend- of slechthorendheid
- Incontinentie
- Depressieve symptomen
- Eenzaamheid
- Verminderde regie eigen leven

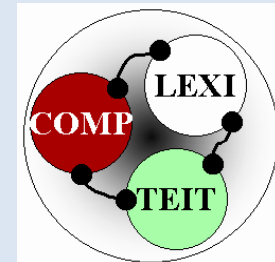
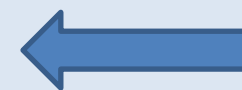
Complexe zorgsituatie

- Veel betrokken hulpverleners
- Onzekerheid over beleid
- Onvoorspelbaarheid beloop
- Gebrek overeenstemming hulpverleners

Ouderen met hoge kwetsbaarheid + complexe zorgsituatie

Enige oplossing: samenwerking

**Geen nieuwe organisatie:
Beter samenwerking !**

≡ provincie

Gelderland

Welzijn

Dagbesteding en sociale contacten

Zingeving en inspiratie

Wonen en leefomgeving

Financieel economische status

Gezondheid

Fysieke gezondheid

Psychische gezondheid

Top 5 wensen Gelderse ouderen

- Geschikte woning
- Voorzieningen in de buurt
- Één plaats voor vragen; één persoon voor vragen
- Ontmoetingsgelegenheid
- Huisarts dichtbij

Kenmerken

- Multimorbiditeit
- Atypische ziektepresentatie
- Grote verschillen oudere/jongere ouderen
- Oudere ouderen zijn geen zorgvinders
- Oudere ouderen zijn geen hulpvragers

Uiteindelijk doel Zowel NWA

- Koppelen welzijn en zorg, afgestemd op behoeften ouderen
- Vroegsignalering; integrale zorg eerste en tweede lijn
- Toepassen geriatrische kennis in en buiten ziekenhuis
- Regionale zorgtrajecten, regiefunctie bij doelgroep
- Optimaal gebruik moderne communicatiemiddelen

Sterke zorg kwetsbare ouderen

- Systematische vroegsignalering
- Afstemming welzijn-/zorgaanbieders
- Regiefunctie bij doelgroep/mantelzorgers
- Achterhoek 'ouderenproof'
- Hoofddoel: kwaliteit van leven thuis

Doelen korte termijn

- Samenwerkingsconvenant: tekening 09-11-2011
- ‘Ketenregiegroep’: ingesteld
- Website: geopend 09-11-2011
- Instellen Klankbordgroep, samen projecten kiezen, bijv.:
- Screenen op kwetsbaarheid in eerste lijn
- Pilot ‘verminderen eenzaamheid’ (AGORA)

Kerngroepleden Zowel NWA

- Centrale Samenwerkende Ouderenorganisaties
- Zorgbelang Gelderland
- Huisartsen Vereniging Oude IJssel
- Transmuraal Management Beraad
- Azora en Sensire
- Wethouder Volksgezondheid
- IJsselkring
- GGD Gelre-IJssel en AGORA
- Caransscoop
- Projectteam Zowel NWA

Zowel NWA provincie Gelderland

Centrale Samenwerkende Ouderorganisaties (CSO)
 E-mail: csso@ouderorganisaties.nl
www.ouderorganisaties.nl

Project: Krachtig Cliëntenperspectief binnen het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO)

De activiteiten zijn gericht op ondersteuning van ouderparticipatie in de netwerken ouderenzorg, van het Nationaal Programma Ouderenzorg

Het CSO doet dit door:

1. Trainingen voor ouderen
2. Uitwisselingsbijeenkomsten
3. Handboek ouderparticipatie
4. Bundelen van ervaringen van ouderen met zorg en welzijn in het boekje: 'Werken aan 'betere ouderenzorg''
5. Advies op maat

Zowel NWA GGD Gelre-IJssel provincie Gelderland

GGD Gelre-IJssel, locatie Apeldoorn, Doetinchem
 E-mail: l.deweert@ggdgelre-ijssel.nl
www.ggdgelre-ijssel.nl

Activiteiten voor doelgroep
 Voorlichtingsactiviteiten en advisering aan gemeenten over volksgezondheid

Zorgvragen
 Valongevallen
 Eenzaamheid en depressie
 Maatschappelijke participatie

Domein
 Preventie

Knelpunten in samenwerking
 Tijd en geld

Concrete plannen 2011
 1. Valpreventie samenwerkingsprojecten in diverse gemeenten
 2. Sociaal-wetenschappelijk onderzoek gezond ouder worden

Zowel NWA Huisartsen Vereniging Oude IJssel provincie Gelderland

Huisarts heeft regirol in medische zorg voor kwetsbare ouderen

Activiteiten voor doelgroep
 Eerstelijns medische zorg
 Continue integrale zorg
 Zorg dichtbij of aan huis
 Drempelzorg
 Regierol medische zorg

Landelijke cijfers
 Normpraktijk 2350 patiënten
 2010: 15% 65-plus = 352
 2020: 20% 65-plus = 470
 Vergrijping Achterhoek boven landelijk gemiddelde

Knelpunten
 Steeds grotere doelgroep
 Tijdsgebrek
 Geen vergoeding inzet praktijk-ondersteuner ouderenzorg
 Proactieve zorg alleen mogelijk met extra ondersteuning

Knelpunten samenwerking
 Elke praktijk is anders georganiseerd
 Soms inadequate informatie tweede lijn
 Tijdsgebrek

Concrete plannen 2011
 Financiering voor praktijk-ondersteuners ouderenzorg

Zowel NWA ijsselkring WELZIJN EN HULPVERLENING provincie Gelderland

Ijsselkring locatie Doetinchem
 E-mail: a.friedeman@ijsselkring.nl
www.ijsselkring.nl

Activiteiten voor doelgroep
 Informatie en advies, ondersteuning ouderensadviseur, wijksprekruur
 Mantelzorgondersteuning
 Bewegingsactiviteiten
 Maaltijden
 Vrijwilligersprojecten: Klussen, vervoer, formulierenbrigade
 Steunpunten in de wijk: sociale contacten en dagbesteding

Knelpunten
 Complexe problematiek, toename van schulden en psychiatrie
 Kleinere netwerk
 Schralere ondersteuningsaanbod
 Minder vrijwilligers

Knelpunten samenwerking
 Complexe wet- en regelgeving
 Moelijk bereik- en benaderbaar
 Huisartsen komen minder thuis waardoor ze minder zien

Domein
 Alle

Concrete plannen 2011
 1. Aanwazig op de vindplaatsen
 2. Nieuwe activiteiten en projecten o.a. eenzaamheid.
 3. Seniorenbrigade en levensboek

Zowel NWA Netwerk Transmurale Zorg West Achterhoek provincie Gelderland

Netwerk Transmurale Zorg West Achterhoek

Activiteiten voor doelgroep via de ketens
 Ulicus cruris
 CVA
 Netwerk palliatieve zorg WA
 Dementienetwerk WA
 Diabetische voet
 Geriatrische revalidatie
 Decubitus netwerk
 Zowel NWA

Deelnemende organisaties directie- en managementberaad
 Slingeland ziekenhuis
 Azora
 Sensire
 Markenheem
 De Gouden Leeuw Groep
 Careaz
 GGNet
 Huisartsen Vereniging Oude IJssel

Grootste uitdaging samenwerking
 Voortgang blijven boeken in ketens en netwerken

Knelpunten samenwerking
 Afstemming welzijn en zorg

Domeinen
 Sensire Wijkzorg, wonen met zorg, thuisshulp
 Azora Wonen, zorg, welzijn, thuiszorg, advies- en behandelcentrum

Concrete plannen 2011
 1. Vanuit alle ketens meer focus op de ouder wordende mens
 2. Activiteiten van de overige ketens die van toepassing zijn op de doelgroep kwetsbare ouderen toevoegen aan Zowel NWA

Zowel NWA Sensire AZORA provincie Gelderland

Sensire
 Silvoldseweg 27, 7061 DL Terborg
 E-mail: relatiemanagement@sensire.nl
www.sensire.nl

Azora
 Industriedreef 115, 7061 AP Terborg
 E-mail: info@azora.nl
www.azora.nl

Activiteiten voor doelgroep
 Verzorging en verpleging
 Huishoudelijke ondersteuning
 Maatschappelijk werk
 Dieetadviesing; logopedie
 Ergotherapie; fysiotherapie
 Revalidatie; valpreventie
 Dagverzorging en -behandeling
 Personalarmering
 Open tafel
 Consult specialist ouderengeeskunde

Zorgvragen
 Verzorging en verpleging
 Huishoudelijke ondersteuning
 Maatschappelijk werk
 Dietaadviesing; logopedie
 Ergotherapie; fysiotherapie
 Revalidatie; valpreventie
 Dagverzorging en -behandeling
 Personalarmering
 Open tafel
 Consult specialist ouderengeeskunde

Knelpunten samenwerking
 Financiering, afstemming en informatie uitwisseling tussen alle betrokken partijen
 Afstemming welzijn en zorg

Domeinen
 Sensire Wijkzorg, wonen met zorg, thuisshulp
 Azora Wonen, zorg, welzijn, thuiszorg, advies- en behandelcentrum

Concrete plannen 2011
 Vanuit de behoefte van de ouder wordende mens komen tot een passend aanbod van zorg en diensten

Zowel NWA Sité provincie Gelderland

Sité Woondiensten
 Hofstraat 47, 7001 JD Doetinchem
 E-mail: site@site-woondiensten.nl
www.site-woondiensten.nl

Activiteiten voor doelgroep
 Realiseren betaalbare en geschikte woningen ouderen
 Extra aandacht voor passende woning bij financiële beperking of speciale zorgvraag

Knelpunten
 Welke geschikte sociale woningvoorraad moet gerealiseerd worden i.v.m. de toenemende vergrijping?

Knelpunten samenwerking
 Bezuinigingen
 Vaardigheden om projectmatig te werken aan vernieuwing

Domein
 Wonen

Figuur
 Ontwikkeling huishoudens Achterhoek naar leeftijds-categorie per decennium

Concrete plannen 2011
 1. Bestaande woningen geschikter maken voor ouderen
 2. Nieuwbouwwoningen voor ouderen met intensieve zorgbehoefte
 3. Groepswoonwoningen voor dementerenden ouderen
 4. Samenwerking gemeenten, zorg- en welzijnorganisaties uitbreiden
 5. Ontwikkelen dienstverlening op maat voor ouderen
 6. Marktonderzoek naar behoeven ouderen

Zowel NWA zorgbelang Gelderland provincie Gelderland

Zorgbelang Gelderland
 Locatie: Arnhem, Gelderland
 E-mail: info@zorgbelang gelderland.nl
www.zorgbelang gelderland.nl

Activiteiten voor doelgroep
 Belangenbehartiging
 Adviseren, ondersteunen
 Ophalen ervaringskennis
 Informeren
 Signaleren
 Themabijeenkomsten

Zorgvragen
 Vergrijping en ontgroening;
 Gevolgen voor mantelzorg
 Allochtone ouderen
 Pakketmaatregel en dagopvang
 Comorbiditeit: afstemming tussen zorgverleners

Domeinen
 Gezondheid
 Sociale contacten
 Wonen
 Waarden en normen

Knelpunten in samenwerking
 Zorgketen huisarts-apotheek-specialist
 Ketens zorg en welzijn
 Reactief ontwikkelen nieuwe producten en diensten bij veranderende wetgeving

Concrete plannen 2011
 1. Regie in eigen hand
 2. Adviseren pakketmaatregelen AIWBZ
 3. Ophalen wensen en behoeven ouderen t.a.v. welbevinden

Sterke zorg kwetsbare ouderen
Systematische vroegsignalering
Afstemming welzijn-/zorgaanbieders
Betrekken doelgroep/mantelzorgers
Doel: Achterhoek 'ouderenproof'
Hoofddoel: kwaliteit van leven thuis

Kenmerken doelgroep
Grote verschillen oudere/jongere ouderen
Oudere ouderen zijn geen zorgvinders
Oudere ouderen zijn geen hulpvragers
Multimorbiditeit
Atypische ziektepresentatie

Sectoren
Wonen
Zorg
Welzijn
Veiligheid verkeer
Veiligheid sociaal
Informatievoorziening

Gegevens doelgroep
36% alleenstaand
39% laag inkomen
15% recent gevallen
49% overgewicht
15% psychisch ongezond
41% eenzaam

Top 5 Gelderse ouderen
Geschikte woningen
Voorzieningen in de buurt
Één plaats voor vragen
Één persoon voor vragen
Ontmoetingsgelegenheid
Huisarts dichtbij

Eerste doelen Zowel NWA
Samenwerkingsconvenant
Officiële Ketenregiegroep
Website
Instellen klankbordgroep
Planning screenen op kwetsbaarheid
Keuze hulpmiddelen en interventies

Uiteindelijk doel Zowel NWA

Koppelen welzijn en zorg, afgestemd op behoeften ouderen
Vroegsignalering; koppelen eerste en tweede lijn
Toepassen geriatrische kennis in en buiten ziekenhuis
Regionale zorgtrajecten, regiefunctie bij doelgroep
Optimaal gebruik moderne communicatiemiddelen

Definitie kwetsbaarheid

Verhoogde gevoeligheid voor stressoren, niet alleen door ziekte, maar ook bepaald door: sociale vaardigheden - financiële middelen - sociaal netwerk - afname reservecapaciteit - afname compenserende factoren - verlies van vitaliteit - toenemende gevoeligheid voor veranderingen. Kwetsbaarheid is belangrijker dan biologische leeftijd, maar neemt toe bij stijgende leeftijd

Criteria kwetsbaarheid

Laag lichaamsgewicht
Slechtere longfunctie/spierkracht (maat voor zwakte)
Lichamelijke inactiviteit
Verminderd cognitief functioneren
Slechtziend- of slechthorendheid
Incontinentie
Depressieve symptomen
Eenzaamheid
Verminderde regie eigen leven

Gevolgen kwetsbaarheid

Verminderd fysiek functioneren
Verminderd sociaal functioneren
Verminderde kwaliteit van leven
Verminderd ziekteherstel

Complexe zorgsituatie

Veel betrokken hulpverleners
Onzekerheid over beleid
Onvoorspelbaarheid beloop
Gebrek overeenstemming hulpverleners

Samenwerking tussen alle welzijn- en zorgaanbieders in het Zowel NWA is het enige juiste antwoord als er sprake is van ouderen met een combinatie van hoge kwetsbaarheid en complexe zorgsituatie

If you want to travel fast, go alone.

If you want to travel far, go together

www.zowelnwa.nl